

TOR:s yttranden

Företagsskatteberedningens slutbetänkande Beskattning av företag (SOU 1977:86)

TOR begränsar sitt yttrande till nettovinstbeskattningsområdet.

Nettovinstbeskattningen (8)

Beredningen har bl a sökt finna en metod för att även sådana företag som inte har lager skall ges en möjlighet att företa reserveringar, i första hand för att kunna jämna ut resultatet mellan åren men i viss mån också för att erhålla skattekrediter. Samtidigt har utgångspunkten varit att det totala reserveringsutrymmet i företagssektorn skall vara i stort sett oförändrat. Förslaget att reducera lagernedskrivningen till 45 procent, införa en resultatutjämningsfond dit ett belopp, motsvarande högst 20 procent av lönesumman (15 procent av nettointäkten), skall få sättas av samt att räkna upp investeringsfondsavsättningen till 50 procent bygger man på en analys av årsboksluten för de ca 500 största industriföretagen. Vilka effekterna blir på övriga branscher har således inte närmare undersökts. Det kan antas att grossistföretag och en hel del detaljhandelsföretag skulle komma att få minska sina skattekrediter. Att tjänsteproducerande företag gynnas är uppenbart. TOR ifrågasätter om inte reduktionen av lagernedskrivningen bör göras något försiktigare, eller till 50 procent. Vidare bör övervägas att, i vart fall i ett inledningsskede, vara något mera återhållsam med rätten att reservera på lönekostnadssumman. Särskilt gäller det om förslaget till allmän investeringsreserv skulle leda till lagstiftning.

Vad gäller den tekniska konstruktionen med lönesumman som bas för reservering finner TOR, att den är välmotiverad i flera avseenden. Den kan antas bli relativt enkel att både tillämpa och kontrollera. TOR vill dock föreslå, att även företag med s k brutet räkenskapsår skall kunna använda lönesumman för det senaste kalenderåret som bas. Vidare bör det övervägas att inte räkna in naturaförmåner i reserveringsunderlaget. Detta skulle innebära ytterligare förenkling. Dock skulle man härigenom i förekommande fall förlora anknytningen till arbetsgivaruppgiften.

TOR ställer sig tveksamt till förslagen om allmän investeringsreserv och upphovsmannakonto. Metoderna är omgärdade av en rad regler som skulle komma att i hög grad tynga taxeringsarbetet. Även principiella invändningar kan göras. Syftet med investeringsreserverna uppges vara att likställa egenföretagarna med aktiebolagen och deras möjligheter att sätta av till investeringsfond. Så som investeringsreserven konstruerats förefaller den dock enbart bli ett instrument för allmän konsolidering och resultat-

utjämning och inte en reserv, som förutom den tillväxtfrämjande effekten, blir användbar som stabiliseringspolitiskt medel. När det gäller upphovsmannakontot kan den synpunkten anläggas att det säkerligen finns andra grupper — och inte minst enskilda skattskyldiga — som med samma rätt som kulturarbetarna kan ställa krav på en liknande resultatutjämnings-effekt. Det kan alltså antas att förslaget, om det skulle genomföras, snabbt får spridningseffekter.

Beredningen föreslår att den kommunala beskattningen av de juridiska personerna avskaffas och att en enhetlig skattesats i stället införs. De praktiska fördelarna med en sådan reform är uppenbara. Inte minst gäller detta för företagens del. Företag, som har verksamhet i flera kommuner, skulle då inte behöva göra särskilda beräkningar för att fördela sina inkomster på dessa kommuner och inte heller, som nu, behöva lämna ett flertal deklarationer. Kontakterna med skattemyndigheterna skulle alltså kunna koncentreras till den kommun där företaget har sitt säte. En konsekvens av nuvarande system är t ex att ett företag som tillfälligt fått ett koncernbidrag kan bli tvunget att för detta enstaka år redovisa skatt till givarens hemortskommun med de krav på utfärdande av skattsedlar och annat detta innebär. Den andra sidan av samma sak är att skattemyndigheternas bestyr med dessa företag skulle reduceras väsentligt. Taxeringsnämnden skall nu lämna särskild redovisning beträffande taxeringar och förlustavdrag m m i varje berörd kommun och församling. Gör nämnden en ändring i den inlämnade deklarationen skall beloppet fördelas på i regel samtliga dessa kommuner och församlingar. Ändringar i ett senare skede t ex till följd av en eftertaxering kräver omdebitering, meddelande om anstånd, utskrift av skattsedel o s v i mer än en kommun. Dessa tidsödande arbetsmoment blir inte behövliga i ett system med en fast skattesats. Det vore alltså rationellt att frångå det nuvarande systemet med en kommunal beskattning av de juridiska personerna och i stället ta ut enbart en skatt. Från taxeringsteknisk synpunkt finner TOR därför skäl tala för att förslaget genomföres.

Begreppet inneliggande varulager m m (11.2.2)

En brist i nuvarande lagstiftning är att det inte finns regler som klart och entydigt anger när en vara skall anses övergå från säljare till köpare. Detta ger möjligheter till omotiverade skattekrediter genom att faktureringen senareläggs. TOR delar beredningens uppfattning att leveransen bör vara avgörande för den skattemässiga äganderätten.

Förbrukningsmaterial och förrådsartiklar (11.2.3)

Beredningen har redovisat sin syn på hur förbrukningsmaterial och förrådsartiklar bör behandlas skattemässigt, dock utan att föreslå någon lagreglering. På en punkt — förbrukningsmaterial som har karaktär av korttids-

inventarier — skiljer sig beredningens bedömning från Föreningen Auktoriserade Revisorers preliminära rekommendation hur dessa tillgångar bör redovisas. Det vore därför av värde att få ett klarläggande antingen genom en lagregel eller i anvisningar från riksskatteverket. I sak delar TOR beredningens ståndpunkt, att dessa förbrukningsartiklar liksom förbrukningsmaterial bör betraktas som varulager.

Bokslutslager (11.2.4)

Erfarenheten har visat att de båda skatteflyktsregler beredningen här föreslår är välmotiverade. TOR anser dock att bestämmelserna blivit något för snäva. I fråga om den regel som skall stoppa återköpstransaktioner anser TOR att uttrycket ”eller ett denne närstående företag” bör ändras så att även fristående förmedlare och bulvaner omfattas. När det gäller den andra regeln, som skall förhindra att varor som är främmande för rörelsen tas med i nedskrivningsunderlaget, föreslår TOR att ”råvaror eller stapelvaror” byts ut mot ”varor”. Beredningen har motiverat begränsningen till rå- och stapelvaror med att en köpare av andra varor tvingas stå en affärsmässig risk och att det då är mera motiverat med nedskrivning. Det finns dock en rad varor som lätt kan anskaffas och realiseras och där prisfallsrisken inte är större än för rå- och stapelvaror.

Supplementärregel I (11.2.6)

De inskränkningar beredningen föreslår vid tillämpningen av supplementärregeln I är enligt TOR:s mening motiverade. I ett särskilt yttrande har experten Langborn påvisat vissa skatteförmåner som uppkommer till följd av att flera närstående företag inte behöver tillämpa en och samma lager- nedskrivningsregel. TOR har förståelse för Langborns förslag men anser sig av försiktighetsskäl böra stanna vid att endast förorda beredningens förslag.

Värdering av lager av djur vid beräkning av inkomst av jordbruksfastighet (11.2.7)

TOR anser det principiellt felaktigt att på ett begränsat område av företagsbeskattningen (dit även jordbruksbeskattningen bör hänföras) söka undanta prisstegringsvinster från beskattning. Skall en real beskattning införas bör den gälla generellt. Den föreslagna metoden skulle vidare bli krånglig att tillämpa. Bl a skulle man även i fortsättningen bli tvungen att skilja på stamdjur och omsättningsdjur, något som man eljest skulle slippa sedan alla jordbrukare gått över till bokföringsmässiga grunder. TOR avstyrker därför förslaget. Skulle man ändå vilja neutralisera den orealiserade värdestegringen kan det enklast ske genom att procentsatsen för nedskrivning höjs.

Konstföremål (11.3.2)

Enligt TOR:s mening skulle beredningens förslag i fråga om konstföremål som är lös egendom leda till avsevärda tillämpnings- och kontrollproblem. Att avgöra om ett visst konstföremål skall betraktas som kapitalplaceringsobjekt eller ej i en viss verksamhet kan inte göras efter någon norm. Den praktiska tillämpningen skulle alltså komma att bli oenhetlig. I taxeringsarbetet skulle det vidare över huvud taget bli svårt att kunna göra några bedömningar eftersom anskaffningskostnaden för de konstföremål den skattskyldige bedömer som rörelseinventarier ingår ospecificerat i det totala avskrivningsunderlaget för inventarierna. För att taxeringsnämnderna skulle kunna företa den erforderliga kontrollen skulle alltså en särredovisning behövas.

På grund härav förordar TOR att det inte sker någon ändring i fråga om konstföremål som är lösa inventarier. Vad gäller konstföremål, som är fast anbragta på byggnad och alltså skall ingå i byggnadens anskaffningsvärde, tillstyrker dock TOR beredningens förslag.

Tillgångar i fåmansföretag (11.3.3)

Beredningens förslag om hur en sk för dyr bil skall behandlas i skattehänseende vid avyttringstillfället grundar sig på de regler om en uppdelning av kostnaderna för dessa bilar som beredningen föreslog i sitt betänkande "Fåmansbolag", (SOU 1975:54). Enligt riksskatteverkets anvisningar i denna fråga, RSV Dt 1976:35, skall dock merkostnaderna beskattas enbart hos företagsledaren genom ett schablontillägg. Någon uppdelning på avdragsgilla och icke avdragsgilla kostnader görs alltså inte hos företaget. Denna metod har visat sig fungera bra i taxeringsarbetet och bör behållas. Till följd härav anser TOR att den av beredningen föreslagna regeln inte är behövlig.

Avskrivningsmetoden (11.4.1)

TOR tillstyrker att det införs en avskrivningsmetod som är gemensam för alla rörelseidkare. Det skulle innebära en förenkling både för de skattskyldiga och taxeringsmyndigheterna. Emellertid bör det övervägas att ha kvar en enkel form av planenlig avskrivning för de mindre rörelseidkare, som inte upprättar årsbokslut. F n fyller en sådan värdeminskingsplan ofta funktionen både som inventarieförteckning och inventariekonto hos dessa rörelseidkare.

TOR ifrågasätter om det är lämpligt att föra in en regel om värdeminskning i 20 § KL, närmast med syfte på inkomstslaget tjänst. En sådan bestämmelse kan lätt uppfattas som att man i högre grad än nu skulle vara berättigad till avdrag för allehanda hjälpmedel, som man i och för sig kan ha nytta av i arbetet, men som främst anskaffats för privat bruk. Som exempel

kan nämnas kamera, bandspelare, tekniska instrument o s v. Det skulle dessutom behöva regleras hur man skall förfara med återvunna värdeminskingsavdrag, förluster vid försäljning och utrangeringsavdrag. Rent allmänt anser TOR att man i stället för att detaljreglera avdragssidan i inkomstslaget tjänst i stället bör sträva efter att utmönstra så många avdrag som möjligt och helst införa ett väl tilltaget schablonavdrag.

Kostnader för mindre skador på byggnad (11.5.3)

Anknytningen av schablonregeln till byggnadens taxeringsvärde kan antas komma att medföra tillämpningssvårigheter. Det beror på att det i taxeringsenheten kan ingå flera byggnader. Avser skadan t ex en byggnad i ett större industrikomplex med ett enda taxeringsvärde är det uppenbart att man stöter på problem. En annan svårighet har samband med reparationsarbetets förläggning i tiden. Det kan ha påbörjats under beskattningsåret men vid deklARATIONstillfället är det oklart om den totala kostnaden kommer att uppgå till 15 procent av taxeringsvärdet. Enligt TOR:s mening bör förslaget inte leda till lagstiftning.

Projekteringskostnader för byggnad som inte uppförts (11.5.4)

TOR anser sig inte kunna tillstyrka, att projekteringskostnader, som hänför sig till projekt, som inte kommer till utförande, behandlas fördelaktigare — får avdragas direkt — än kostnader för förverkligade projekt, vilka kostnader inlägges i avskrivningsunderlaget för anläggning varom fråga är. Anses ändring i nuvarande regelsystem böra komma till stånd, bör kostnader för såväl förkastade som förverkligade projekt avskrivas genom årlig värdeminskning.

Investeringsfondssystemet (11.6)

TOR anser det motiverat med en uppmjukning av nu gällande bestämmelse att avdrag för avsättning till investeringsfond kan medges endast om inbetalade medel kommit riksbanken tillhanda senast den dag självdeklaration skall avgas. Vad gäller föreslagna tidsgränser har dock TOR vissa erinringar att göra.

Enligt förslaget skall en inbetalning godtas om den gjorts i sådan tid att den kunnat beaktas av taxeringsnämnden, d v s senast den 30 november i den nya organisationen. Det skulle innebära att en inbetalning till riksbanken sista dagen inte skulle hinna att aviseras till taxeringsnämnden. Inte minst av praktiska skäl bör alltså sista inbetalningsdag tidigareläggas. TOR föreslår den 30 juni. TOR anser vidare att det bör övervägas att ta ut dröjsmålsavgift redan fr o m den dag självdeklaration enligt huvudregeln skall vara inlämnad, d v s den 15 februari resp den 31 mars. Företag som åtnjuter anstånd med att lämna sin deklARATION bör alltså inte komma i ett bättre läge än de

som lämnar i rätt tid och därigenom bl a underlättar arbetet för taxeringsmyndigheterna.

Bestämmelserna i nuvarande lagstiftning i 5 § andra stycket och 17 § andra stycket att riksbanken skall till arbetsmarknadsstyrelsen och länsstyrelsen lämna underrättelse om utbetalningar saknar motsvarighet i beredningens författningsförslag. TOR anser att denna underrättelseskyldighet bör finnas kvar.

Pågående arbeten i hantverks- och konsultföretag m fl (11.7)

Detta område av skatterätten kan sägas ha varit oreglerad alltför länge. Det är därför angeläget att det nu ges så klara regler som möjligt både ifråga om värdering och resultatavräkning. Det får accepteras att man inte kan uppnå exakthet. Att t ex i fråga om fastprisarbeten konstruera regler för rätt beskattningsår som helt undviker tvister om när arbetet är färdigställt låter sig inte göra. Enligt TOR:s mening är dock de riktlinjer beredningen angett tillräckligt detaljerade för den praktiska tillämpningen.

För att underlätta för de mindre företagen anser TOR att gränsen för när löpande vinstavräkning generellt skall få tillämpas höjs till förslagsvis en om-sättning på 500 000 kronor. Vidare anser TOR att det grundavdrag på 10 000 kronor som föreslås vid värdering av arbeten i fast räkning ska gälla även vid arbeten på löpande räkning. I övrigt tillstyrker TOR förslaget.

Byggnadsrörelsebegreppet (11.8.1)

Det hade varit önskvärt att finna en definition på byggnadsrörelsebegreppet. TOR inser dock svårigheterna och delar beredningens mening att rättspraxis bör vara vägledande även i fortsättningen.

Beredningen föreslår att fastighet — även om den inte förvärvats i och för rörelsen — skall anses utgöra omsättningstillgång om den varit föremål för omfattande byggnadsarbeten i denna rörelse. TOR vill här invända mot uttrycken ”omfattande” och ”i denna rörelse”. Enligt TOR:s mening bör nuvarande praxis att endast smärre reparationer godtas gälla även fortsättningsvis. Vad gäller det sistnämnda uttrycket bör klargöras att arbetena inte behöver ha kostnadsförts i rörelsen. ”Smitta” bör inträda även i övriga fall, då byggmästaren själv utfört arbetet.

Arvskifte (11.8.3)

I punkt 4 av anvisningarna till 27 § KL föreslår beredningen att vissa tillgångar, som utgjort omsättningstillgångar i avliden persons rörelse skall anses utgöra lagertillgångar även hos förvärvaren. I fråga om fastighet öppnar man även en möjlighet till avskattning för förvärvaren. Enligt TOR:s mening bör det övervägas att göra avskattningen obligatorisk och vid behov ge anstånd med skatten. Man skulle då slippa de betydande kontrollpro-

blem det skulle innebära att följa upp tillgången i fråga hos kanske inte bara en utan flera förvärvare efter varandra. Rent praktiskt skulle ett sådant system kräva någon form av liggare. Det kan övervägas om inte avskattning borde ske redan hos dödsboet.

Ändrat bokslut vid taxeringen (11.12)

TOR ansluter sig till beredningens principiella inställning att ett företags bokslutsdispositioner bör bedömas från helhetssynpunkt. Däremot motsätter sig TOR tanken att taxeringsnämnden skulle kunna låta en taxeringsåtgärd anstå till efter taxeringsperiodens utgång i avvaktan på att ett förutskickat ändrat bokslut ges in, varefter saken skall bevakas av skattechefen. En sådan ordning skulle innebära ett alltför lösligt system. I likhet med experten Langborn vill därför TOR förorda att ändrat bokslut för att kunna beaktas av taxeringsnämnden bör ha inkommit senast den 31 oktober under taxeringsåret.

Aktiebolags skattskyldighet för utdelning (11.14)

TOR anser att både praktiska och principiella skäl talar för att begränsningen av avdrag för ränta, som är hänförlig till rörelsebetingade aktie, tas bort. Det innebär en klar förenkling att ha endast två aktiebegrepp, organisationsaktier och kapitalplaceringsaktier.

Möjligheterna att medge skattefrihet för utdelning hänförlig till aktieinnehav som inte uppfyller huvudvillkoren för organisationsaktier — 25%-spärarna — bör enligt beredningens mening tillämpas restriktivt. Nuvarande praxis beträffande gränsdragningen mellan rörelsebetingade aktier och kapitalplaceringsaktier är inte avsedd att kunna överföras vid bedömningen av vad som skall anses utgöra organisationsaktier. I lagtexten har uppställts villkoret att "ägarföretaget kan visa att innehavet har direkt anknytning till eller väsentlig betydelse för den rörelse eller det jordbruk eller skogsbruk som ägarföretaget bedriver". I motiven har emellertid som ytterligare exempel angetts att skattefrihet bör komma i fråga endast om aktieinnehavet "utgör alternativ till förvärv av själva rörelsen". För att begreppet organisationsaktier skall få det snävare tillämpningsområdet som avsetts anser TOR att även det sistnämnda villkoret bör tas in i lagtexten.

Representationskostnader (11.16)

TOR vill instämma i vad beredningen anfört om svårigheterna att på taxeringsnämndsstadiet företa någon egentlig kontroll av avdrag för representationskostnader. Inte ens i samband med taxeringsrevision torde det finnas stora möjligheter att kontrollera om det verkligen rör sig om avdragsgilla representationskostnader. Kostnadernas speciella karaktär gör att det, enligt TOR:s mening, inte går att finna någon hållbar metod för att avgränsa kost-

nader för intäkternas förvärvande mot privata levnadskostnader. Beredningen har, efter att ha diskuterat en rad alternativ för att inskränka avdragsrätten, stannat för en beloppsgräns per måltid på 50 kronor. Visserligen får det förmodas att en så radikal sänkning av den nuvarande beloppsgränsen skulle innebära att det missbruk som under alla förhållanden kan följa av att det finns en rätt till representationsavdrag något reduceras. Anpassningsåtgärder av olika slag kommer dock att företas, såsom t ex att flera namn anges på restaurangnotan. Att motbevisa uppgiften att måltiden har samband med verksamheten blir lika svårt som tidigare o s v. Sett ur kontrollsynpunkt är därför enligt TOR:s mening rätten till avdrag för representationskostnader diskutabel. TOR är samtidigt medvetet om att avdraget även har en näringspolitisk sida. Resultatet av hotell- och restaurangutredningens arbete kan behöva avvaktas, innan åtgärder övervägs för inskränkning av avdragsrätten för representationskostnader.

1972 års skatteutrednings slutbetänkande Översyn av skattesystem (SOU 1977:91)

Utredningen har tidigare avlämnat flera delbetänkanden, som lett till lagstiftningsåtgärder. I slutbetänkandet diskuterar utredningen ett flertal frågor utan att lägga fram förslag till ändring i gällande bestämmelser. Utredningen har i stället uttalat sig för fortsatt utredningsarbete. TOR delar uppfattningen att i de fall utredningen rekommenderat fortsatt utredningsarbete detta bör komma till stånd. Samtidigt vill TOR framhålla önskvärdheten av att dessa frågor blir föremål för remissbehandling och lagstiftningsåtgärder i ett sammanhang. Det torde nämligen allmänt framstå som ytterligt väsentligt, att genomgripande lagändringar inte genomförs etappvis. För såväl remissinstanser som lagstiftare är det givetvis värdefullt att samtidigt kunna beakta alla detaljer inom skattesystemet, som anses böra göras till föremål för utredning. Det är vidare för såväl de skattskyldiga som taxeringsfunktionärerna mycket betungande med återkommande ändringar i skattesystemet. TOR är medvetet om att utredningen till följd av fastställd tidsfrist för avslutandet av arbetet inte kunnat penetrera och lägga fram förslag i alla de i direktiven angivna uppgifterna. Enligt TOR:s mening bör alltså de för fortsatt utredning lämpade frågorna bli föremål för gemensam behandling för att bli möjliga göra en samtidig överblick av hela systemet.

TOR kommer i det fortsatta yttrandet att i huvudsak behandla endast de av utredningens ändringsförslag, som direkt berör inkomsttaxeringen.

Utredningen föreslår en höjning av beloppsgränserna för underhållsbidrag till ej hemmavarande barn med 500 kr till 3 000 kr/år. Med hänsyn till

penningvärdeförsämringen sedan nu gällande beloppsgräns fastställdes har TOR i och för sig inget att invända mot förslaget. TOR vill emellertid i sammanhanget peka på att skattelagstiftningen inte innehåller regler för förvärvsavdrag, avdragsrätt för underhåll m m i de fall där gemensam vårdnad av barn gäller efter äktenskapsskillnad. Enligt TOR:s mening är det viktigt, att det vid fall av gemensam vårdnad görs klart hos vem av fränskilda makar barn rätteligen skall anses hemmavarande.

Utredningen föreslår vidare att avdragsrätten för de s k frivilliga periodiska understöden slopas samt att villkoren för avdragsrätt för de s k legala periodiska understöden skärps. Ett obegränsat slopande av avdragsrätten för de frivilliga periodiska understöden skulle givetvis medföra en förenkling i taxeringsarbetet. Samtidigt innehåller emellertid förslaget bestämmelser om att gamla utfästelser om periodiskt understöd alltjämt skall medföra avdragsrätt för utbetalningarna, allt inom ramen för nuvarande begränsningar. TOR tolkar regeln så, att om den bindande förpliktelsen lämnats före den 9 november 1973 (jfr övergångsbestämmelserna till SFS 1973:1113) obegränsad avdragsrätt föreligger för hela det på grund av förpliktelsen utbetalade beloppet, om förpliktelsen lämnats den 9 november 1973 eller senare men före betänkandets avlämnande avdragsrätt föreligger för utbetalat belopp upp till 5 000 kr samt om förpliktelse inte lämnats eller lämnats efter det att betänkandet avlämnades ingen avdragsrätt för utbetalat frivilligt periodiskt understöd föreligger. Enligt TOR:s mening är en sådan ordning ingalunda ägnad att förenkla taxeringsarbetet. I synnerhet skulle förslaget på sikt medföra stora komplikationer, förmodligen med svårlösta bevisfrågor etc. Man kan i detta sammanhang nämligen inte bortse från risken för antedaterade förpliktelser. TOR anser vidare, att utredningens förslag om slopande av avdragsrätten för de frivilliga periodiska understöden är för vagt underbyggt och motiverat för att kunna utgöra grund för en så väsentlig lagändring. Tillräcklig tid för utvärdering av nu tillämpliga regler har heller inte förelegat. Dessutom kan enligt TOR:s mening någon väsentlig förändring i avdragsrätten för dessa periodiska understöd inte göras utan att samtidigt den diskuterade avdragsrätten för gåvor får sin slutgiltiga lösning. TOR vill dock understryka, att de frivilliga periodiska understöden enligt gällande lagstiftning kan utnyttjas i klart skatteundrandragande syfte. För att motverka detta ifrågasätter TOR, att i stället för det av utredningen framlagda förslaget skattskyldigs *totala* avdragsrätt för periodiska understöd bör begränsas, antingen till fixt belopp eller till belopp i förhållande till den sammanräknade inkomsten.

Såvitt angår de föreslagna ändringarna för avdragsrätt för legala periodiska understöd finner TOR, att avdragsberättigat understöd till förutvarande make skall kunna utgå endast under förutsättning att understödet utgår enligt skriftlig förpliktelse eller dom. När sådan skriftlig för-

pliktelse synes kunna ingås även långt efter det äktenskapet upplösts, anser TOR den föreslagna regeln inte innebära någon märkbar förändring i gällande regler. Enligt TOR:s mening bör därför förändringen inte genomföras. I sammanhanget vill TOR peka på den föreslagna bestämmelsen i tredje stycket av punkt 5 av anvisningarna till 46 § KL. I detta föreslagna lagrum utsågs att de som taxerats enligt 65 § femte stycket samma lag under vissa omständigheter skall ses som makar i det nya systemet. Eftersom de som omfattas av bestämmelserna i 65 § femte stycket betraktas som gifta skattskyldiga enligt kommunalskattelagen, synes föreslagna regler i tredje stycket av punkt 5 av anvisningarna till 46 § knappast fylla något egentligt syfte.

TOR vill också peka på att ett genomförande av utredningens förslag beträffande de sk frivilliga periodiska understöden bör föranleda följdändringar i 53 § 4 mom första stycket KL och 6 § 4 mom första stycket lagen om statlig inkomstskatt. Annars åstadkommes nämligen ett system där frånskild make kan komma att få skatta för belopp, som andre maken uppstår på grund av pensionsförsäkring. Så kan bli fallet exempelvis om den förste maken under äktenskapet överlätit försäkringen till den andre maken.

Utredningen föreslår vidare att premie för arbetslöshetsförsäkring skall bli i sin helhet avdragsgill utöver nuvarande premieavdrag för kapitalförsäkringar. TOR vill rent allmänt uttala, att specialregler av sådan typ som här avses bidrar till att komplicera taxeringsarbetet och därför i möjligaste mån bör undvikas. Det kan också erinras om att vid taxeringsarbetet inom RS-projektets ram avsikten är att kontroller inte skall ägnas åt brister som avser smärre belopp. Med en sådan ambitionsnivå är det mycket betydelsefullt att man inte inför avdrag, som kan få karaktär av schablonavdrag, då taxeringsmyndigheterna inte i någon utsträckning kan komma att kontrollera, att den skattskyldige verkligen haft de med avdraget avsedda kostnaderna. TOR vill slutligen framhålla, att frågan om avdragsrätt för premie för arbetslöshetsförsäkring i vart fall inte bör prövas förrän arbetslöshetsförsäkringsutredningen slutfört sitt arbete och ställning tagits till vilka åtgärder det arbetet skall föranleda.

Vidare föreslår utredningen införandet av avdragsrätt för del av fackföreningsavgift. De invändningar TOR i det föregående anfört mot avdragsrätt för premie för arbetslöshetsförsäkring gäller givetvis i samma grad beträffande avdraget för här ifrågavarande avgift. TOR, som i princip inte har något att invända mot föreslagen avdragsrätt för del av avgiften, anser dock att förslaget bör genomföras endast om ett lätthanterligt kontrollsystem tillskapas. I annat fall torde även detta avdrag få karaktär av schablonavdrag.

Vad slutligen angår schablonavdraget under inkomst av tjänst och avdraget för resor mellan bostad och arbetsplats delar TOR utredningens

uppfattning, att någon förändring i nuvarande regler och principer inte bör komma till stånd. Samtidigt anser TOR att det i framtiden kan komma att finnas skäl för en ändring av gällande principer för reseavdragets storlek. En sådan åsikt ger även utredningen uttryck för.

Skattenytt 1977 *inbunden*
kommer att utsändas i vecka 32-33

SKATTENYTT
Expeditionen